

سرآمد در علم و فناوری؛ پیشرو در کارآفرینی دانشبنیان

برنامه راهبردی دانشکده مهندسی راه آهن

(۱۴۰۱-۱۴۰۵)

تدوین: دانشکده مهندسی راه آهن

مصوب: ۱۴۰۱/۸/۱۵ هیأت رئیسه دانشگاه

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از کلیه مدیران، کارشناسان، اعضای هیأت علمی و اعضای غیر هیأت علمی دانشکده که به طور مستقیم و غیر مستقیم در تدوین برنامه حاضر مشارکت داشته‌اند قدردانی می‌شود. همچنین به طور ویژه، همکاری ارزشمند نامبردگان زیر ارج گذارده می‌شود:

- دکتر سید محمد موسوی گرافروی، رئیس دانشکده
- دکتر مسعود یقینی، رئیس سابق دانشکده
- دکتر حمیدرضا احمدی، معاون آموزشی دانشکده
- دکتر امین اوحدی اصفهانی، مدیر فرهنگی دانشکده
- دکتر ملودی خادم ثامنی، مدیرگروه حمل و نقل ریلی
- دکتر مجید شهری، مدیرگروه ماشینهای ریلی
- دکتر محمدعلی صندیززاده، مدیرگروه راه آهن برقی و کنترل و علائم
- دکتر شروان عطایی، مدیرگروه خط و سازه‌های ریلی
- دکتر حمیدرضا حیدری نوقابی، مسئول آزمایشگاه‌های دانشکده
- خانم عذرًا ملکی، کارشناس حوزه پژوهش دانشکده

فهرست

عنوان	موضوع	صفحه
مقدمه		۱
فصل اول	معرفی اجمالی دانشکده	۲
فصل دوم	شاخص‌ها و اهداف راهبردی دانشکده	۱۰
فصل سوم	طرح‌ها و اقدامات راهبردی دانشکده	۱۴
فصل چهارم	ضوابط و الزامات کلی اجرای برنامه	۱۹
پیوست	تصاویر برخی از پژوهش‌های دانش بنیان اجرا شده توسط اساتید دانشکده	۲۲

مقدمه

برنامه راهبردی پنجم دانشگاه علم و صنعت ایران (برای دوره‌ی ۵ ساله ۱۴۰۱ لغایت ۱۴۰۵) در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ به تصویب هیأت امنای دانشگاه رسید. جهت‌گیری اساسی برنامه مذکور در خلاصه‌ترین بیان، تلاش برای تحول دانشگاه در دو محور زیر است:

۱- برخورداری هرچه بیشتر از مشخصه‌های عالی یک دانشگاه اسلامی - ایرانی به نحوی که زمینه‌ساز ایفای نقش شایسته دانشگاه علم و صنعت ایران در تحقق تمدن نوین اسلامی - ایرانی باشد.

۲- تحول حرفه‌ای و کارکردی دانشگاه از نسل دوم به نسل سوم به نحوی که زمینه‌ساز ایفای نقش شایسته دانشگاه علم و صنعت ایران در اقتصاد دانشبنیان کشور باشد.

اما از آنجا که کارکردهای حرفه‌ای دانشگاه عمده‌تاً در دانشکده‌ها جریان می‌یابد با نظر هیأت امنای دانشگاه مقرر شد به منظور تسری جهت‌گیری‌های کلان فوق در سطح عملیاتی، برای هر یک از دانشکده‌ها نیز یک برنامه راهبردی اختصاصی در ذیل برنامه پنجم دانشگاه تهیه شود.

در همین راستا مستند حاضر با عنوان برنامه راهبردی دانشکده مهندسی راه آهن دانشگاه علم و صنعت ایران برای دوره‌ی ۵ ساله ۱۴۰۱ لغایت ۱۴۰۵ در ذیل برنامه راهبردی پنجم دانشگاه تدوین گردیده تا اهداف و برنامه‌های دانشکده در این دوره‌ی راهبردی را تبیین نماید.

فصل اول برنامه به معرفی اجمالی، ارائه اطلاعات کالبدی و نیز تحلیل اجمالی عوامل درونی و محیطی دانشکده در آستانه ورود به دوره راهبردی پنجم دانشگاه پرداخته است. فصل دوم به شاخص‌ها و اهداف راهبردی اختصاص داده شده است. فصل سوم به عنایین طرح‌ها و اقدامات راهبردی دانشکده پرداخته و نهایتاً فصل چهارم، ضوابط و الزامات کلی اجرای برنامه را مرور نموده است.

یادآوری می‌شود ارکان جهتساز (چشم‌انداز، مأموریت و ارزش) و همچنین شعار، سیاست‌ها و خط مشی‌های حرفه‌ای دانشکده مطابق با بیانیه‌های مندرج در برنامه راهبردی پنجم دانشگاه می‌باشد لذا از تکرار آنها در برنامه دانشکده خودداری شده است. با این حال یادآوری می‌شود تمامی محتوای برنامه، سازگار و هم‌راستا با ارکان یاد شده تنظیم شده‌اند. به عبارت دیگر برنامه راهبردی دانشکده به همراه برنامه راهبردی دانشگاه معنا می‌یابد و مطالعه مستقل این برنامه ممکن است ناقص و مبهم جلوه نماید.

فصل اول

معرفی اجمالی دانشگاه

همراه با نگاهی به شرایط درونی و پیرامونی دانشگاه در آستانه ورود به دوره راهبردی پنجم دانشگاه

۱-۱- مقدمه فصل

صنعت حمل و نقل ریلی به عنوان یکی از صنایع زیر بنایی، نقش ویژه‌ای در شاخص‌های توسعه یافتگی و اقتصاد کشور دارد. این‌گاه نقشی مستلزم فراهم نمودن مقدماتی از جمله: آموزش متخصصین و انجام مطالعات و پژوهش‌های اصیل و کاربردی در زمینه‌های مختلف این صنعت می‌باشد. به همین دلیل، با حمایت همه جانبی و روزافزون راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۳۷۶، دانشکده مهندسی راه‌آهن^۱ تاسیس گردید و مسیر توسعه خود را تا به امروز طی نموده است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در تیرماه ۱۳۹۴، سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه را ابلاغ فرمودند که در بند ۲۴ و ۲۵ به ترتیب به بیان اولویت بخش ریلی در توسعه حمل و نقل و همچنین توجه ویژه به حمل و نقل ریلی باری پرداختند که این امر حاکی از اهمیت ویژه صنعت ریلی کشور و به نوعی بار مسئولیت سازمان‌ها و صنایع مرتبط و از جمله این دانشکده را دوچندان می‌نماید.

با این مقدمه فصل حاضر تصویری کلی از دانشکده مهندسی راه‌آهن همراه با نگاهی اجمالی به شرایط درونی و بیرونی آن را در آستانه ورود به دوره راهبردی پنجم دانشگاه ارائه می‌نماید. بدین منظور از پرداختن به جزئیات اجتناب گردیده و در عوض، آن بخش از اطلاعات کلیدی دانشکده که به بهترین وجه، گویای وضعیت موجود دانشکده باشد آورده شده‌اند.

۱-۲- آمار و اطلاعات پایه‌ای دانشکده

عناوین گروه‌های آموزشی- پژوهشی و تعداد اعضای هیأت علمی دانشکده مطابق با آخرین نسخه مصوب تشکیلات تفصیلی دانشگاه (پایان ۱۴۰۰)، به قرار جدول ۱-۱ است. همچنین تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل، عناوین رشته‌های تحصیلی دائر و عناوین آزمایشگاه‌ها و گارگاه‌های فعال دانشکده به شرح جداول ۱-۱ الی ۱-۴ می‌باشند.

جدول ۱-۱- عناوین گروه‌های آموزشی- پژوهشی و تعداد اعضای هیأت علمی در آستانه تدوین برنامه

نام گروه	استاد دیار	دانشیار	استاد	مجموع
۱. خط و سازه‌های ریلی	۴	۲	۳	۹
۲. حمل و نقل ریلی	۴	۲	---	۶
۳. ماشین‌های ریلی	۲	۵	۱	۸
۴. راه‌آهن برقی و کنترل و علائم	۴	۲	---	۶
مجموع				۲۹

^۱ به عنوان تنها دانشکده مهندسی راه‌آهن خاورمیانه

جدول ۱-۲- تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل (در سال ۱۴۰۰)

مجموع	پردیس	الکترونیکی	نوبت دوم	نوبت اول	مقطع
۴۲۵	۰	۰	۲۰	۴۰۵	کارشناسی
۳۲۵	۰	۲	۴۷	۲۷۶	کارشناسی ارشد
۴۸	۵	۰	۰	۴۳	دکتری
۷۹۸	۵	۲	۶۷	۷۲۴	مجموع

جدول ۱-۳- عناوین رشته- گرایش‌های تحصیلی دائز در آستانه تدوین برنامه

ردیف	مقطع کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری
۱.	مهندسی حمل و نقل ریلی	مهندسی خطوط راه آهن	مهندسی راه آهن - خط و سازه های ریلی
۲.	مهندسی ماشین های ریلی	مهندسی خط و سازه های ریلی	مهندسی راه آهن - ماشین های ریلی
۳.	مهندسی ماشین های ریلی	مهندسی حمل و نقل ریلی	مهندسی کنترل و علائم راه آهن
۴.	---	مهندسی کنترل و علائم	---
۵.	---	مهندسی راه آهن برقی	----
۶.	---	مهندسى ايمنى در راه آهن	----

جدول ۱-۴- عناوین آزمایشگاهها و کارگاه‌های فعال دانشکده

ردیف	نام	نام مسئول	نوع
۱.	آزمایشگاه دینامیک سازه ها	دکتر داود یونسیان	تحقيقاتی
۲.	آزمایشگاه روسازی پیشرفت	دکتر جبارعلی ذاکری	تحقيقاتی
۳.	آزمایشگاه مکانیک خاک	دکتر مرتضی اسماعیلی	آموزشی
۴.	آزمایشگاه ارتعاشات	دکتر محمد علی رضوانی	تحقيقاتی
۵.	آزمایشگاه سیستم های حمل و نقل و لجستیک	دکتر مرتضی باقری	تحقيقاتی
۶.	آزمایشگاه محاسبات هوشمند در حمل و نقل	دکتر مسعود یقینی	تحقيقاتی
۷.	آزمایشگاه سیستمهای حمل و نقل ترکیبی هوشمند	دکتر حمید رضا احدی	تحقيقاتی
۸.	آزمایشگاه پایش هوشمند زیرینا	دکتر شروان عطایی	تحقيقاتی
۹.	آزمایشگاه کنترل محرکه های تراکشن	دکتر سید سعید فاضل	تحقيقاتی
۱۰.	آزمایشگاه پایش وضعیت موتورهای الکتریکی	دکتر سید محمد موسوی گزارودی	تحقيقاتی
۱۱.	آزمایشگاه کنترل و تحلیل سیستم های گسسته رخداد	دکتر بهمن قربانی واقعی	تحقيقاتی
۱۲.	آزمایشگاه تهویه و آبرودینامیک ریلی	دکتر محمدرضا طلایی	تحقيقاتی

ردیف	نام	نام مسئول	نوع
۱۳	آزمایشگاه علم مواد	دکتر پریسا حسینی تهرانی	آموزشی
۱۴	آزمایشگاه مقاومت مصالح	دکتر حبیب الله ملاطفی	آموزشی
۱۵	کارگاه روسازی خطوط ریلی	دکتر جبارعلی ذاکری	آموزشی
۱۶	کارگاه لکوموتیو و واگن	دکتر مجید شهری	آموزشی - تحقیقاتی
۱۷	کارگاه ترمز	دکتر اصغر نصر	آموزشی - تحقیقاتی
۱۸	کارگاه تکنولوژی بتن	دکتر شروان عطایی	آموزشی
۱۹	کارگاه پایش وضعیت سازه‌ای خط	دکتر سید جواد میرمحمد صادقی	تحقیقاتی

۱-۳- نسبت‌های مهم پایه‌ای و زیرساختی دانشکده

$$\frac{۷۲۴}{۲۹} = ۲۴.۹۶$$

➤ نسبت تعداد دانشجوی روزانه به تعداد عضو هیأت علمی:

$$\frac{۷۲۴}{۱۱} = ۶۵.۸۱$$

➤ نسبت تعداد دانشجوی روزانه به تعداد عضو غیر هیأت علمی:

$$\frac{۱۱}{۲۹} = ۰.۳۷$$

➤ نسبت تعداد عضو غیر هیأت علمی به عضو هیأت علمی:

➤ سرانه فضاهای فیزیکی در اختیار دانشکده به دانشجوی روزانه:

$$\frac{۶۴۰}{۷۲۴} = ۰.۸۸$$

➤ فضای مربوط به کلاسها:

$$\frac{۱۷۵۷.۸۵}{۷۲۴} = ۲.۷۵$$

➤ فضای مربوط به آزمایشگاهها و کارگاهها:

$$\frac{۲۳۹۷.۸۷}{۷۲۴} = ۳.۳۱۱$$

➤ فضای کلاسها و آزمایشگاهها و کارگاهها:

$$\frac{۶۲۸.۴۸}{۲۹} = ۲۱.۶۷$$

➤ سرانه فضاهای فیزیکی دانشکده به عضو هیأت علمی:

۱-۴- عناوین مهمترین زمینه‌های پژوهشی و فناوری فعال دانشکده:

(۱) مدیریت، برنامه‌ریزی و بهینه سازی حمل و نقل ریلی

(۲) مدیریت نگهداری خط و سازه‌های ریلی

(۳) حمل و نقل ریلی پرسرعت

(۴) حمل و نقل و ترانزیت ریلی بار

(۵) مسیرسازی و کنترل اتوماتیک قطار

(۶) ارتعاشی راه آهن شهری بر سازه‌های مجاور

(۷) هزینه چرخه عمر زیرساخت‌های ریلی

(۸) مدیریت قراردادها و اجرای پروژه‌های ریلی

فصل چهارم

ضوابط والزمات کلی اجرای برنامه

۴-۱- مقدمه فصل

برنامه حاضر وابستگی تام به برنامه کلان دانشگاه دارد. لذا در مرحله اجرا، ضوابط و احکام اجرائی مندرج در فصل دهم برنامه پنجم دانشگاه در مورد برنامه دانشکده نیز صادق است. با این وجود، نظر به اهمیت موضوع، ضوابط، الزامات و توصیه های زیر یادآوری می گردد.

۴-۲- همانطور که تدوین برنامه حاضر با مشارکت قاطبه و صمیمی گروه های آموزشی- پژوهشی و اعضای هیأت علمی دانشکده صورت گرفته است، اجرای برنامه نیز در گرو مشارکت و همکاری متعهدانه و صمیمی ایشان است. در واقع اراده و تعهد جمعی اعضای دانشکده بیش از هر عامل دیگر تضمین کننده اجرای برنامه است.

۴-۳- تصویب عناوین طرح ها و اقدامات راهبردی در این برنامه صرفاً به معنای آن است که عناوین مورد نظر از نظر راهبردی به تصویب دانشگاه رسیده اند. لکن این تصویب، دانشکده و دانشگاه را از اخذ مجوز های مربوطه (حسب مورد) و از طی کردن فرایندهای مورد نیاز و از رعایت ضوابط و مقررات برای اجرای هر طرح معاف نمی کند. به عنوان مثال جذب اعضای هیأت علمی، توسعه رشته های تحصیلی جدید، توسعه ساختار و ...، هر یک تابع فرایندها و ضوابط اختصاصی مربوط به خود است که باید رعایت و طی شوند.

۴-۴- تدوین و تصویب برنامه راهبردی به منزله نفی امور جاری نیست. به عبارت دیگر دانشکده و دانشگاه ضمن تلاش برای اجرای برنامه های راهبردی مصوب، ملزم به ایفای وظائف هویتی و قانونی جاری خود می باشند. در عین حال، با توجه به محدودیت زمان، بودجه، انرژی، توان مدیریتی و منابع، از دانشکده و گروه های آن انتظار می رود با یک مرور جامع در فعالیت های جاری (روزانه، سالانه، نیمسالانه) خود نسبت به حذف آن دسته از فعالیت های جاری که صرفاً بر مبنای توجیهات و ضرورت های منسخ در جریان هستند اقدام نمایند.

۴-۵- برنامه حاضر بعد از ابلاغ، مبنای اصلی ارزیابی عملکرد دانشکده است. در همین راستا در ارزیابی های ادواری که به طور معمول با محوریت دفتر نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه انجام می شود زین پس برنامه حاضر مبنای ارزیابی عملکرد دانشکده خواهد بود.

۴-۶- با توجه به پویائی بی وقفه شرایط داخلی و محیطی و نیز با توجه به شناخت و تجارب حاصل از اجرای برنامه، به موازات تلاش برای اجرای برنامه های مصوب، امکان بازنگری یا تکمیل برنامه حاضر، مطابق با ضوابط مندرج در فصل دهم برنامه کلان دانشگاه وجود دارد.

۴-۷- از حوزه های ستادی دانشگاه انتظار می رود در قالب ضوابط، استطاعت، همکاری و مساعدت هر چه شایسته تر را با دانشکده در اجرای برنامه معمول دارند. متقابلاً از دانشکده انتظار می رود نسبت به ارائه درخواست های به موقع، پیگیری های مناسب و ارائه مستندات لازم در راستای اجرای برنامه های مصوب، تلاش زیبنده ای را معطوف دارد.

۴-۸- درآمدهای عمومی و اختصاصی دانشگاه و دانشکده در هر سال به طور معمول صرف امور جاری می‌شوند و کفاف اجرای طرح‌های راهبردی را نمی‌دهند. لذا موکداً انتظار می‌رود مدیریت دانشکده تلاش و اهتمام ویژه‌ای را برای تأمین بودجه و منابع مورد نیاز طرح‌های راهبردی معطوف دارد.

به عبارت دیگر اجرای برنامه حاضر مشروط و منوط به تأمین بودجه و منابع از سوی دانشگاه نخواهد بود. در این راستا جذب بودجه و منابع از محل‌های زیر به دانشکده توصیه می‌شود:

- شناسائی و جلب حمایت‌های نقدی و غیر نقدی خیرین و واقفین در راستای هدف مندرج در ردیف ۱ از جدول ۲-۱ برنامه حاضر
- شناسائی و جلب حمایت‌ها و مشارکت‌های سرمایه‌گذاران و شرکای تجاری (اعم از افراد، شرکت‌ها و سازمانها)
- شناسائی و جلب بودجه و اعتبار از ردیف‌های اعتباری دولتی مندرج در قانون بودجه هر سال با همکاری مرکز برنامه و بودجه دانشگاه
- شناسائی و جلب بودجه‌های حمایتی ممکن از نهادها و سازمان‌های دولتی از قبیل: نهاد ریاست جمهوری، سازمان حفاظت از محیط زیست، وزارت‌خانه‌های مختلف و ...

پیوست

**تصاویری از برخی از آزمایشگاه‌ها، پروژه‌ها و محصولات
شرکت‌های دانش بنیان دانشکده**

آزمایشگاه روسازی:

مجموعه بارگذاری پانل ریلی جهت انجام انواع تست های مقاومت قائم و جانبی مجموعه کامل خط ریلی

آزمایشگاه روسازی: دستگاه جعبه بالاست جهت تست انواع بالاست تحت بار سیکلیک

آزمایشگاه روسازی: تست سختی پد و پابند خطوط ریلی

آزمایشگاه روسازی: تست خستگی پابند

آزمایشگاه روسازی: آزمایش های خمش مثبت و منفی تراورس های بتونی

تست شبیه ساز آیرودینامیک

اندازه گیری بار محوری در حال حرکت قطار در ایستگاه بهرام

پایش دائم وضعیت پل و رسم

آزمایش بارگذاری دینامیکی پل ۱۰۳۵

پروژه مطالعه تاثیر شرایط تکیه گاه بر رفتار خط آهن بالاستی

پروژه مطالعه تاثیر شرایط تکیه گاه بر رفتار خط آهن بالاستی

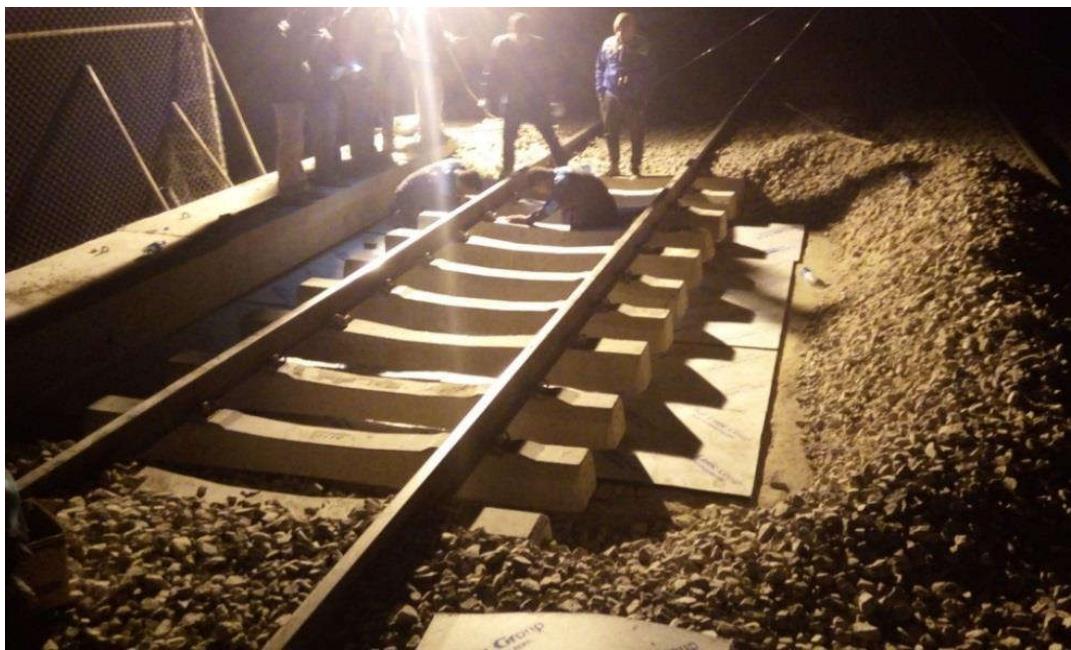
استفاده از فرش جاذب ارتعاشات ریلی: خط ۶ مترو تهران (خط بدون بالاست)

استفاده از فرش جاذب ارتعاشات ریلی: خط ۵ مترو تهران (خط بالاستی)

استفاده از فرش جاذب ارتعاشات ریلی: خط ۱ مترو تبریز (دپوی لاله)

آزمایش اجرای فرش ارتجاعی (خط بالاستی)

دستگاه پروفیل نگار لیزری چرخ قطار: محصول شرکت دانش بنیان دانشکده

WHEEL PROFILE
LASER SCANNER

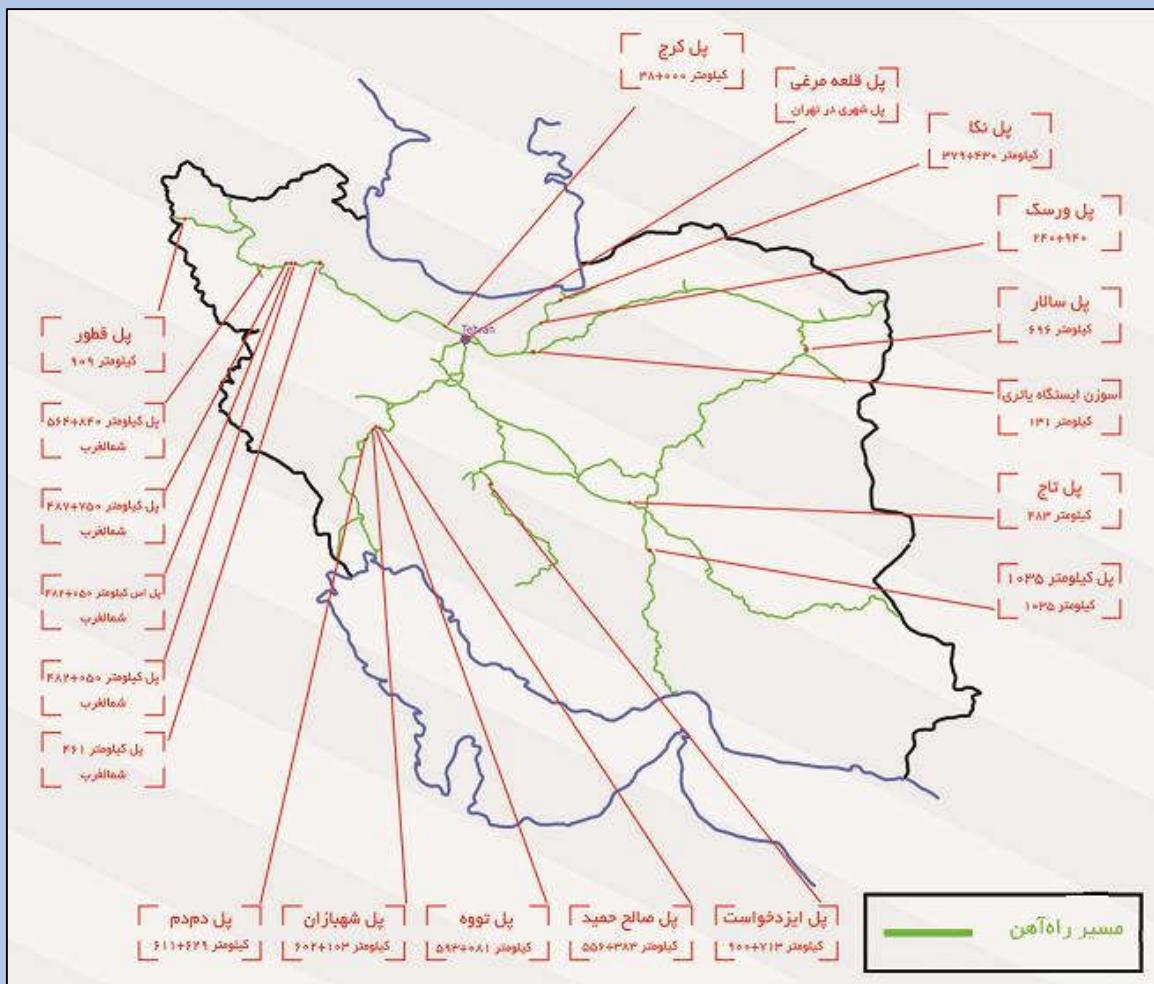

دانشگاه علم و صنعت ایران

Iran University of Science and Technology (IUST)

School of Railway Engineering

(Strategic Plan for 1401- 1405)

تصویری از توزیع جغرافیائی پروژه آزمایش بارگذاری میدانی ۱۹ پل شبکه راه آهن سراسری